

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

77. ÉVFOLYAM

2007 FEBRUÁR

No. 1 (362), Vol. 77, February 2007, USPS 178-560

1. SZÁM

FEKETE FÉNYŰ LÁMPÁS?

Olvasd: Máté 5:13-16.

A só sohasem veszíti el ízét. Megkövesedhet, szétmorzsolódhat, fel is oldódhat, de só marad, és megőrzi jellegzetes ízét. A só megízetlenülése — mint lehetőség — ellene mond a természet törvényeinek.

Ha — valamilyen csoda folytán — mégis előfordulna, természetellenes jelenség lenne. De a természetben nem is fordul elő — és ezt Jézus is jól tudja. Mégis alkalmazza ezt az önmagában ellentmondást rejtő képet, mert éppen azt akarja kifejezni, hogy ami a természetben nem fordul elő, az — sajnos — megesik az Ő tanítványaival: lámpás létükre nem világítanak, hanem a

sötétség növekedéséhez járulnak hozzá. A megízetlenült só ízét — ha volna ilyen — többé sehogy sem lehetne visszaadni. Ugyanilyen reménytelen a sötétség forrásává lett lámpás, a krisztusi természettel meghasonlott tanítvány helyzete is. “Én vagyok a világ világossága!” (János 8:12) — hallhattuk Jézus kijelentését vízkereszt ünnepének evangéliumában. Ezzel Jézus saját természetének lényegét határozta meg.

A Hegyi beszédben — fenti ígék szerint — tanítványaihoz fordul, és nekik

mondja: “Ti vagytok a világ világossága!” Bár a kutatók többsége szerint János evangéliuma jóval később íródott Mátéénál, bizonyos, hogy Jézusnak a Hegyi beszédben ránk maradt tanítása nem érhető a János evangéliumában olvasható mondatok nélkül: “Maradjatok énbennem, és én tibennetek. Ahogyan a szőlővessző nem teremhet gyümölcsöt magától, ha nem marad a szőlőtőn, úgy ti sem, ha nem maradtok énbennem. [...] Aki énbennem marad, és én őbenne, az terem sok gyümölcsöt, mert nélkülem semmit sem tudtok cselekedni.” (János 15:4-5.) Ugyanerre utalnak a főpapi imádság közismert szavai is: “hogy mindnyájan egyek legyenek [...] ahogy mi egyek vagyunk: én őbennük, és te énbennem, [...] hogy felismerje a világ, hogy te küldtél el engem.” (János 17:21-23.)

Minden tanítványban Krisztus természetének kell megnyilvánulnia. Ez a feltétele a Hegyi beszéd teljesülésének. A tanítvány akkor lesz világító lámpás, ha Krisztus lakik benne, és az Ő természetének fénye töri át az emberi természet sötétségét.

A krisztusi természet pedig ebben a világban csupa olyan cselekedetben nyilvánul meg, amely betölti a Hegyi beszédnek a mózesi törvény parancsolatait meghaladó követelményét: Nem száll szembe a gonosszal, a bal arcát is odatartja annak, aki a jobbat megüti, a felső ruháját sem tagadja meg attól, aki az alsót követeli, két mérföldnyire is elmegy azzal, aki egy mérföldnyi útra kényszeríti, szereti ellenségeit, imádkozik üldözőiért, áldja átkozóit, mindenkor jóval győzi le a gonoszt (Máté 5:38-44). Jézus — amíg a földön járt — mindig így tett, mert természetéből fakadt, hogy másként nem is cselekedhet. A tanítványoknak is így kell élniük, hogy az emberek — látva csele-

kedeteiket — a mennyei Atyát dicsőítsék.

De hol voltak, és hol vannak a Hegyi beszéd normáit követő, a világ erkölcsi éjszakájában lámpásként világító tanítványok? Az egyház szószékein hangzó szavak — a legsötétebb korszakoktól eltekintve — mindig tükrözték, ma is tükrözik a fényt, bár a tükör gyakran homályos, piszkos, repedezett. A cselekedetek azonban arról tanúskodnak, hogy a tanítványok életében időről időre megvalósul az, ami a természetben lehetetlen. A só nem tud sótlanná lenni, de a tanítványt cselekedetei olyan fekete fényt sugárzó lámpássá tehetik, amelyre semmi szükség. Hiszen a tanítvány is — mint minden ember — a maga természete szerint Krisztus-tagadó és istentelen. Ha Krisztust és a krisztusi természetet száműzi életéből, akkor helyzete olyan reménytelenné lesz, mint a megízetlenült sóé, amelynek ízét semmivel sem lehet visszaadni. Ám Istennek minden lehetséges!

Pál apostol ezért állítja elének példaként Ábrahám hitét, aki “reménység ellenére is reménykedve hitte” (Róma 4:18), hogy Isten teljesíti ígését, és megcselekszi vele azt, ami a természet rendje szerint lehetetlen. Mert amilyen kizártnak tűnt, hogy az agg Ábrahámnak és koros feleségének — az amúgy is meddő Sárának — gyermeke születésék, annyira ellene mond a mi természetünknek, hogy — önmagunk számára meghalva — olyan krisztusi emberré szülessünk újjá, aki Pállal együtt elmondhatja: “többé tehát nem én élek, hanem Krisztus él bennem” (Galata 2:20). Nekünk ez bizonyosan lehetetlen, de Istennek lehetséges! A létének értelmével meghasonlott, fekete fényű lámpást Isten újjáteremtő szeretete a világ világosságának hordozó edényévé teszi!

Véghelyi Antal ev. lelkész (Budapest) - e.é.

LELKI SEGÉLY LELKI SEGÉLY LELKI SEGÉLY LELKI SEGÉLY LELKI SEGÉLY LELKI SEGÉLY LELKI SEGÉLY LELKI SEGÉLY LELKI SEGÉLY LELKI SEGÉLY

SOK VALLÁS — EGY ISTEN?

“A vallás tagadhatatlan erénye, hogy belekapaszkodhatunk, mint a fuldokló a mentőövbe. Nekünk, akik Európában születtünk, ilyen vallási mentőöv a keresztyénség. De valójában minden vallás ugyanazt az Urat imádja a különféle kultúrákban. Néhány évvel ezelőtt egy Krisna-tudatú hívő tanított meg imádkozni, amikor Istent kerestem. Azt mondta, hívjam a világ korlátlan Urát, azt, akinél nincs hatalmasabb, hogy vezessen rá a helyes útra. Mivel evangélikusnak kereszteltek, úgy éreztem, itt a helyem. De jó volna többet tudni a többi vallásról is, hogy jobban megértsük Istent.”

Kedves Testvérem! Bevallom, hogy bár az elmúlt évek során számtalan súlyos élet

helyzetben élő testvérem levelét tartottam már a kezemben, és sok mélységes elvesztettség története nyílt meg előttem a *Lelki segély* rovatban, de még soha egyetlen levél sem döböntött meg úgy, mint az Öné. Nyilvánvaló, hogy relativista korunkban egyre jobban virágzik a vallási szinkretizmus, amelynek felfogása szerint a sok vallás lényegében ugyanazt az Istent imádja. De még sohasem hallottam vagy olvastam evangélikus templompadban ülőtől olyan szintiszta szinkretista hitvallást, mint amelyet Testvérem fogalmazott meg. Pedig egyszerűen lehetetlen kimutatni, hogy minden vallás ugyanabban az Istenben hisz, mert a vallások istenképe gyakorlatilag kizárja egymást!

Egy indiai tanese szerint egy királynak az udvarában élt néhány, születése óta vak ember. A király egy napon odavezette őket egy elefánthoz, és arra kérte őket, hogy mondják el, milyen az elefánt. Természetesen mindenki az alapján írta le az elefántot, hogy melyik testrészét tudta elsősre kitapogatni. (Például aki a lábát érintette meg, úgy írta le az elefántot, mintha egy nagy érdes oszlop volna.) A történet eredeti tanulsága az, hogy minden ismeret töredékes, relatív. Senki sincs a teljes igazság birtokában, ezért az emberek istenképe is tökéletlen.

A mesének mindenesetre van egy keresztyén folytatása is: az elefánt megnyitotta a vakok szemét, és mind ugyanazt látták, vagyis az egész elefántot. A Szentírás ugyanis felfedi, hogy az élő Isten nem passzív, hanem aktív Isten. Nem nekünk kell olyan tudatállapotba jutnunk, hogy megismerhessük, hanem Ő jön utánunk Jézus Krisztusban, szent Fiában, Ő keres meg bennünket, és Ő nyilatkoztatja ki magát igéjében nekünk! Ő az, aki valóban megnyitja szellemileg vak szemünket, és Szentlelke által hitet teremt bennünk. Ez egyedülálló.

A “sok vallás — egy Isten” elvének képviselői megkérdőjelezik a vallások, köztük a keresztyénség térítő szolgálatát. Feleslegesnek tartják a missziót, hiszen hitvallásuk szerint egyik út sem jobb, csak más. De miféle igazság a maszek igazság, amely csupán egy olyan ember vagy csoport számára igaz és fontos, aki vagy amely hisz benne, de másokat nem érint? A mi Urunk világosan tanítja:

“Menjete el tehát, tegyetek tanítvánnyá minden népet, megkeresztelve őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentlé-

leknek nevében, tanítva őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam nektek; és íme, én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig.” (Máté 28:19-20)

Lehetséges volna-e ennek alapján kételkednünk abban, hogy hitünk továbbadása minden ember számára létfontosságú? Szabad-e elbizonytalanodnunk afelől, hogy egyedül Jézus Krisztusra és művére van szüksége minden embernek ahhoz, hogy örök életet nyerjen? Testvérem, hányszor hallotta már az igazságot a szószékről! És még mindig úgy hiszi, hogy a “hegycsúcsra” többféle út vezet? Vagyis hogy a vallások ugyanarra a problémára ugyanazt a megoldást fogják megtalálni, csak különböző módon? Ne hagyja magát megtéveszteni a hitető szellemektől!

A vallások az ember örök létkérdéseire különböző feleleteket adnak, merőben másban látják az emberiség problémáinak gyökerét, és más az emberi lét céljáról alkotott képük is. Ezért nincs egy hegycsúcs, hanem inkább sok hegy van, és sok út. És ezek az utak soha sem találkoznak.

Adjon hálát az Úrnak, hogy Krisna-tudatú ismerősének (a hinduizmus egyik irányzatának, a vaisnavizmusnak a hagyományait követő hívő; szent irataik a Védák) a javaslatára elmondott imájára az a drága Megváltó felelt, Aki keresi az elveszetteket, Aki utánamegy az eltévedt báránykáknak!

“Halld meg, Izrael: Az Úr a mi Istenünk, egyedül az Úr!” (5Mózes 6:4) — olvassuk a Tóra leghangsúlyosabb kijelentését. És fülünkben van Jézus Urunk szava:

“Én vagyok az ajtó: ha valaki rajtam át megy be, megtartatik, az bejár és kijár, és lefelőre talál.” (János 10:9)

Mindezek alapján fel kell vállalnunk, meg kell élnünk és tanúsítanunk is kell Krisztus-hitünk kizárólagos igazságát. Egészen egyszerűen kárhozatunk vagy üdvösségünk múlik rajta. És azokéi is, akiket tanítunk. Ha Testvérem meg kívánja ismerni a vallások történetét és tanítását, akkor könnyedén megtalálhatja az alapismereteket az ismeretterjesztő kiadványokban. Világlátása ugyan tágul, de az élő Isten nem fogja jobban “megérteni”! Kérem, olvassa a Szentírást, és kérje most már az élet Urát: nyissa meg Önnek Lelke által az ige értelmét, hogy szilárd hitvallóvá lehessen! Bátorító szeretettel:

Szökéné Bakay Beatrix ev. lelkész (Ósagárd) - e.é. - az “Evangélikus Élet” “Lelki segély” rovatának a vezetője.

Az orosházi evangélikus templom tornya az előtérben Szent István mellszobra

BŐJTI HETEK FELÉ

BŐJTKEZDET FEBRUÁR 21-ÉN

Olvasd: János 3:1-17.

Meg kell kérdeznünk önmagunkat, hogy mit is jelent manapság a bőjti idő számunkra. Külsőséges szertartást-e? Ódon, elhagyható szokást-e? Vagy netán mégiscsak fegyelmet és így figyelmet is, hogy behatóbban foglalkozzunk hitünk és bizodalunk mikéntjével? De igazán mennyire van erre időnk ebben a rohanó világban, a maga kolosszális problémáival? Abban a harcban, ami globális méretekben folyik, s nem is terrorcselekményekről, meg a kapcsolatos háborúról lenne szó, éppen a mi hitünket és meggyőződésünket, erkölcsi értékeinket gúnyolják ki, s mi könnyen elveszítjük az alapirányt, hoigy Arra nézünk, Akinek minden hatalom adatott égen és földön. A közelgő bőjti idő arra készít minket, hogy elcsendesedjünk és így gondoljuk át a mi Krisztus-követésünket.

A későesti vagy éjszakai órák nem csak arra valók, hogy fedjük az emberek gyengeségeit, gonoszságait, hogy azokat ne lássa senki. Számptalan ilyen kései órák történtek és történnek mai is vívódások, küzdelmek azért, hogy valami módon megértsük, tisztábban lássuk életünknek folyamatát. A csendes, olykor álomtalan órákon van alkalom, lehetőség nyugodtabb elemelkedésekre is, amikor imádságban és igével igyekszünk rendezni életünk élelntornyoruló kérdéseit. Ilyenkor lehet kedves beszélgetéseket is folytatni, elmélyíteni kapcsolatainkat, talán egy-egy hosszabb levelett is meg lehet írni.

Valahogy így, az éjjel csendjében, s nem pedig az éj leple alatt, volt szüksége Nikodémusnak, a nagytanács tagjának, közéleti vezető embernek arra, hogy találkozzék Jézussal. Hallott már Róla, tudott tanításáról és tetteiről, eljutott hozzá annak hirdetése, hogy Jézusban közel van, közöttünk van az Isten országa. Nagy dolog az, hogy Nikodémus keresi az alkalmat a találkozáásra, a beszélgetésre. Hányan és hányan hallanak, tudnak Jézus Krisztusról, és az, amit hallanak, amit tudnak, nem kelti fel érdeklődésüket, sőt még el is hessegetik maguktól a kapcsolatos gondolatokat.

Nikodémusnak azonban fontos, életbevágóan fontos, hogy tisztában legyen, ki is ez a Rabbi, vagyis Jézus Krisztus, Aki alapvetően, minden csodatételével, minden szavával, mást nem is, csak az újjászületés szükségét hirdeti. Ebben az újjászületésben van a kulcsa az Isten és ember közötti viszonynak, hogy az Ő országában élünk-e vagy sem. Ha pedig ez ilyen különleges hangsúlyt kap, akkor fontos az is, hogy arról annyit tudjunk meg, amennyit csak lehetséges.

Nikodémus ilyen érdeklődéssel keresi fel Jézust. Nem tesz ugyan formálisan vallást, de elismeri a jelekből és tettekből, hogy Jézus az Istenhez tartozik, Isten Vele van. Jézus rögtön belevág az alaptémába, nincs szükség udvariaskodásra, percek cseveggel való eltöltésére. Nikodémus is a lényegre kívánja, azért tusakodik ezen az éjjeli órában. Valahol valamiben valamiképpen változásnak kell beállnia az ember életében, hogy Istennel rendezett legyen a viszonya. Gyógyító igékben, bűnbocsátó szavakban, vagy éppen szelíd feddésben is, minduntalan ott találjuk Jézustól a hívást a változásra. Kelj fel és járj. Eredj el, és többet ne vétkezzél. Add el mindenedet, és oszdd szét a szegények között. Ezután embereket fogsz halászni. Ti kinek mondtok engem?, és így tovább, hogy hozzáfűzzük azt, amit egyszer a zsinagógában mondott: Az Írás ma teljesedett be, tudniillik, Vele, fületek hallatára. Újjá kell születni, mássá kell lenni, meg kell térni.

Új és rendkívüli dolog ez nagyon Nikodémus számára és sokan mások számára is. Mert ő olyan Istent látszott ismerni, s ez a felfogás ma is él, Akit ki lehet engeztelni, hogy ne mondjuk, ki lehet fizetni azokkal az állítólagos jócselekedetekkel, amiket az az ember vísz véghez, akinek újjá kellene születnie. Hátt ezért van az óriási meglepetés. Újjászületni, de hogyan? A kérdésben benne az értetlenség, a kételkedés, hogy Jézus hogyan is mondhat ilyet. Hogyan születhetik az ember, amikor vén? Bemehet-e anyja méhébe és megszülethetik ismét? De itt nem biológiai az útközés! A feszültséget mindig az okozza, amikor megkíséreljük magunkat a középpontba helyezni, s így vágunk neki, hogy a perifériára kitolt Istennel elintézzük üdvösségünk ügyét. Holott a helyzet teljesen más. Isten van a középpontban és mi mozgunk valahol a széleken. Neki semmit fel nem kínálhatunk, de Ő az. Aki kinyúl értünk és kegyelmesen, szeretettel Magához von minket.

A fúvásában és zúgásában felismerhető, de meg nem határozható szélhez hasonlítja Jézus Isten Lelkét, Aki maga az újjászülető Isten – beköltözik a szívekbe és lelkekbe; ott tudatosítja Istennek hozzánk való, ki-mondhatlan jóságát. S a Léleknek ehhez az újjászülető ténykedéséhez tartozik a víz, a Szentkereszttség vize, amely bizonyítja és valósítja, hogy Isten munkálkodik bennünk, majd általunk is, amikor teljesítjük a krisztusi parancsot, hogy a Szentkereszttséggel tegyünk tanítványokká minden népeket. Méltán mondta Luther, hogy a Szentkereszttség az újjászületés fürdője,

abban naponként meghalunk a bűnnek, s abból naponként kelünk új, Istennek tetsző életre. Amint az ember megszületése nem öntudatos, akként az újjászületése em valamiféle elhatározásnak, döntésnek az eredménye, hanem Istennek a cselekedete az Ő Lelke és Szentkereszttség vize által. Elképzelhetjük, hogy Nikodémus alig juthatott szóhoz, de az is igaz, hogy számunkra is forrdalmi gondolatok ezek, még akkor is, amikor Jézus mondanivalójával a Lélektől ihletett hittel szeretnénk megbirkózni.

A magyarázat minderre a jézusi dimenzió. Újra meg újra hangoztatni kell Isten kezdeményező szeretetét, azt a ki nem érdemelt, sokszor elutasított, időnként nevetésesnek tartott, sőt meg is tagadott szeretetét. Mert Isten szigorú. Itélő, könyörtelen, parancsolatai teljesíthetetlenek, s Aki ezt a világot magára hagyta.

Ha Nikodémus így gondolkozott, méltán lepi meg őt Jézus azzal, amit Istentől mond, azzal, amivel szembesíti Magát Nikodémusszal, hogy Ő nemcsak olyan amilyen, sokakban jártas Rabbi, hanem közvetítője Isten végtelen szeretetének a bűnös ember iránt. Az Atya, Fiú, Lélek egysege itt domborodik ki, s ebből az együttmunkálkodásból az embernek lesz haszna, azaz üdve. Nagy ára van azonban! Igeszakszunkból a Kereszt magasodik ki. Nikodémusnak és minden embernek a Kereszttel kell szembesülnie. Másként nem érhetjük Isten létét, Isten jóságát, Isten szeretetét, és Isten ígérését az örök életre. Krisztus keresztje hat vissza reánk. Ezt a Kereszten megnyilvánuló isteni szeretetet kell tudomásul vennünk és hitünk tárgyává tennünk. Minden ide összpontosul.

A rövidesen ránköszöntő bőjti idő erre irányítja majd a figyelmet, ilyen elmélkedésre készít, hogy haladásunk célegyenest történjék, igazán elérkezzünk a Golgota hegyére, és érzékeljük az ott lezajló, lezajlott drámát.

Miattunk, helyettünk, érettünk vállalta magára Jézus a megváltás szolgálatát, igen a keresztfának a haláláig. Ezen a halálon túl csillan fel a húsvéti áldott nap fénye, a feltámadás diadala, hogy bizonyosak lehessünk és legyünk is üdvösségünk felől. Istennek ez a célja a világgal, ez a célja mindnyájunkkal. Az, hogy újjászületve éljünk az Ő szeretetében, most és mindenkor, s ezt a szeretetet mi, akik hiszünk, éljük, hirdessük, viszonzva Istennek, teljes szívünkkel, teljes erőnkkel, teljes elménkből, és teljes lelkünkkel, és embertársainkat úgy szeretve, mint magunkat. bb

Ha valaki Krisztusban van, új teremtés az. 2Kor. 5:17.

Innen-Onnan

¶ Az "Evangelical Lutheran Church in Canada" egyház Manitoba Egyházkerülete élére női választottak püspökké Sauer Elaine orsz. püspöki asszisztens személyében. Az egyházban öt egyházkerületi, s egy országos püspök szolgál, így a püspökök egyharmada nő, mivel a Saskatchewan Egyházkerületben már 2002 óta nő a püspök.

¶ A németországi Erfurtban az iszlám terjedése elleni tiltakozásul benzinnel leöntötte magát és azt meggyújtva követett el öngyilkosságot Weissenberg Roland ny. ev. lelkész. Tette és végkiáltása, "Jesus und Oskar!", tükrözte az 1976-ban ugyan csak önégetéssel, akkor a kommunizmus ellen tiltakozó Brüsewitz Oskar ev. lelkész esetét.

¶ Dr. Klatik Milos, pozsonyligetújfalui ev. teol. tanárt iktatták be a Tótköztársasági Evangélikus Egyház új egyetemes püspökévé.

¶ Az "Evangelical Lutheran Church in America" egyház Északkelet Ohio Egyházkerületében Eaton Elizabeth ev. lelkész választották püspökké, aki így a két clevelandi magyar ev. gyülekezet elöljárója is. Eaton püspök anyai ágon harmadnemzedékes erdélyi szász származék.

¶ Statisztikai adatok röviden: 2005 végén a majdnem 70 milliónyi világevangelikus-ságból 66.2 millió tartozott az Evangélikus Világszövetséghez. Afrikában 30 tagegyházban 15 millió lélek, Ázsiában 47 tagegyházban 7.3 millió lélek, Európában 43 tagegyházban 38 millió lélek, Latinamerikában és a Karibi térségben 16 tagegyházban 835 ezer lélek, és Északamerikában 4 tagegyházban 5.1 millió lélek alkotja az EVSZ közösségét. — 2005-ben a Norvégiai Evangélikus Szabadegyházat, a Perui Evangélikus Egyházat, s az indiai Himalája-államokbeli Evangélikus Egyházat veték fel az EVSZ tagegyházai közé.

¶ Az Amerikai Magyar Református Egyház új püspöke Szabó Sándor, aki eddig a főtitkári és a nyugati egyházmegeye esperesi tisztét töltötte be. Ősszel iktatták be püspöki hivatalába.

¶ A hollandoknak csak 44%-a tartozik valamely felekezethez; 1990-ben az arány még 64% volt. A felmérések szerint a protestáns egyházak tagjaik több mint felét, a katolikus egyház tagjai 16%-át veszítette el. Becslés szerint 2020-ra a hollandok 72%-a

A MÉLYBŐL HANGZÓ BIZONYSÁGTÉTEL

Nt. Böröcz Sándor 1913–2006

Böröcz Sándor evangélikus lelkész neve jól ismert előttünk, de ha valaki mégsem hallott volna róla, azon sem csodálkozhatnánk. A hatvanas évek végén az egyik gyesndiási lelkészkonferencián, amikor valaki megkérdezte, hogy mi van Böröcz Sándorral, az akkori elnök-püspök ingerülten válaszolt, miszerint ilyen magyar evangélikus lelkész nem is létezik – pedig osztálytársak voltak a soproni evangélikus líceumban s a teológiai fakultásra egyidőben jártak. Az egyházban az ő száműzött helyzete fennmaradt egészen 1992-ig, amikor, 79 éves korában rehabilitálták.

Nem lett belőle parókus, hanem folytatta azt a missziós lelkészi szolgálatot, amit pappá szentelésekor, 1938-ban kezdett el, mert tudta, kinek hisz.

Először, mint "szarazkápán" (Kissomlyó), majd mint segédlelkész (Alsódörgicse, Eger, Súr, Iharosberény, Gyékényes, Uraiújfalú, Vadosfa); végül pedig a vasi misszió lelkészeként (Körmend központtal, 30 településen) különböző gyülekezetekben és szórványokban hirdette az igét és végezte a lelkigondozást.

1943-ban kötött házasságot Szentgyörgyi Horváth Idával. Első gyermekük a háborús események idején, Körmend ostromakor halt meg. Nem sokkal harmadik lányuk születése után, 1948-ban tartóztatták le, és a szovjet ukrán hadbíróóság négyeszer 25 évre ítélte el. Hat és fél éven át rabja volt a hírhedt "Gulag-szigetcsoporth"-nak. Az egyik vorkutai szénbányában végezte a rabszolgamunkát és látta el rabtársai között a missziói szolgálatot, amiért külön büntetés járt. 1955-ben, amikor visszakerült Magyarországra tovább kellett raboskodnia. 1956 karácsonyán lehetett újra együtt családjával és lehetőséget kapott lelkészi szolgálat végzésére. A forradalom leverése, megaláztatások, a lelkészi állás elvesztése, és segédmunkásként való tengődése újra szétszórta a családot.

1993-ban megjelent könyve — "Kiáltás a mélyből" — ismertté tette a nevét. Sok-sok gyülekezetben tartott előadást, prédikált, és cikkeket írt, amelyeken keresztül mélyből hangzó bizonyágtétele szólalt meg. Feleségével közös sorsát Sághy Gyula 2004-ben bemutatott, rendkívüli hatású, a "Kiáltás a mélyből" c. dokumentumfilmje jeleníti meg.

Rögös életútja 1913. március 16-án Borgátáról indult és 2006 karácsonyán ért véget. 2007. január 13-án utolsó földi útja végakarata szerint történt: Hamvait, 1988-ban elhunyt feleségének hamvaival együtt, a vadosfai evangélikus templomban ravatalozták fel. A vigasztalás igéjét lelkész leánya, dr. Böröcz Enikő hirdette 2Timóteus 1:12. alapján: "Tudom, kinek hittem...". A mélyből felhangzó bizonyágtétele minket is közelebb segít a hit szilárd meggyőződéséhez: Tudjuk mi is, kinek hiszünk. Legyen áldott emlékezete!

Rózse István ev. lelkész (Biatorbágy)

semelyik egyházhoz sem tartozik majd.

¶ A II. világháború befejezése óta tavaly ősszel avattak először rabbikat Németországban. A Potsdami Egyetemhez csatolt Abraham Geiger Kollégiumban kiképzett három új rabbi német, morva, és délafrikai származású. A kollégiumnak most tíz hallgatója van, akik Németországból, Oroszországból, és Ukrajnából kerültek rabbiképzésre.

¶ A 25 évvel ezelőtt hivatalosan elindított nemzetközi evangélikus-ortodox dialógus tizenharmadik gyűlését novemberben Pozsonyban tartották meg. Ezalkalommal az Úrvacsora képezte a megbeszélések tárgyát. A közösbizottság kapcsolatosan nyilatkozatot tett közzé "Az egyház titka: Az

Úrvacsora az egyház élete" címmel, melyben megállapították különbözőségeik ellenére az egybehangzást a szentség lényegére és áldozati jellegére vonatkozóan.

¶ Az amerikai külügyminisztérium a vallásszabadságot korlátozó államok jegyzékére tette Üzbekisztánt, Burma, Kína, Eritrea, Irán, Északkorea, Szaúd Arábia, és Szudán mellé. Azonban levette a jegyzékről Vietnámot, mivel az ottani kormány megkönnyítette a hívők számára a vallásgyakorlás körülményeit.

¶ Az "Evangelical Lutheran Church in America" egyház legközelebbi országos közgyűlését augusztus 6–12 között tartja Csigóban. Ekkor emlékeznek meg az egyház létrejöttéről 20. évfordulójáról. MIX

PROLONGÁLT KEGYELMI IDŐSZAK

A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ TÖRTÉNETE 1956. NOVEMBER 1-E ÉS 1958 JÚNIUS 17-E KÖZÖTT
V. RÉSZ: OKTÓBERI VÁLTOZÁSOK

Az 1956-os szabadságharc ötvenedik évfordulója alkalmából tízrészes cikksorozatban emlékezünk meg azokról az eseményekről, melyek a Magyarországi Evangélikus Egyházat érintették azokban az időkben. Hálas köszönetet mondunk a cikksorozat szerzőjének, Nt. dr. Böröcz Enikő ev. lelkésznek, a hazai Evangélikus Országos Levéltár tudományos munkatársának. Sz.

1956 októbere régóta nem látott hatalmas változásokat hozott a magyar történelemben. Október 4-én megmozdult az addig belső emigrációban élő Nagy Imre, és azt kérte a Magyar Dolgozók Pártja központi vezetőségétől, hogy állítsák vissza 1955 áprilisában megszüntetett párttagságát. Rá két napra, az Aradi vértanúk ünnepén, a budapesti kerepesi temetőben ünnepélyes külsőségek között újra temették az 1949 szeptemberében kivégzett Rajk Lászlót és néhány társát. A sírnál akkor másokkal együtt megszólaló Apró Antal ünnepélyesen megígérte, hogy soha többet nem kerül sor a hatalommal való hasonló visszaélésre. Ugyanazon hónapban még további rehabilitációkra és újratemetésekre került sor. A forradalmi események kirobbanása előtti napokban Gerő Ernő a sokáig fő ellenségnek számító Titó Jugoszláviáját látogatta meg azt követően, hogy ugyancsak október első felében újra indultak az éppen a Rajk-per idején megszünt diplomáciai kapcsolatok a szomszédos országgal. Az október 22-én kitört diáklázadások október 23-án egész Budapestet, majd az egész országot érintő megmozdulásokká változtak át. Egészen november 4-ig — az ország második szovjet megszállásáig — minden bizonytalanság ellenére úgy látszott, hogy az ország visszanyeri elvesztett

szuverenitását, maga dönthet államformájáról, és arról az útról, amelyen a továbbiakban járni kíván. A magyar nép ezekben a napokban, a véres események ellenére is tele volt reményteljes várakozással a jövőt illetően.

A Magyarországi Evangélikus Egyházban az októberi hónap — az izgalmas augusztusi és szeptemberi időszakok után — csendesebbnek ígérkezett. Mindenki tudta, hogy Ordass és társainak — Keken Andrásnak és Kendeh Györgynek — a rehabilitációja a küszöbön áll, és, ugyanígy az egyházi szolgálatba történő visszatérésük is. Ordass Lajos a rehabilitációját megelőzően még kétszer találkozott Horváth János ÁEH-elnökkel, éspedig szeptember 21-én és október 2-án. Az első találkozó első felében a lelkészkonferenciák, valamint az Evangélikus Világszövetség és az Egyházak Világtanácsa által Galyatetön megütött radikális hang, és az augusztus 24-i esperesi értekezlet Ordass-ellenes kijelentéseiről vitakoztak egymással. A fordulópontot az jelentette, amikor Ordass az ellene felhozott igaztalan vádakra utalva azt mondta, hogy ilyen körülmények között nem akar teológiai tanárként dolgozni. Horváth János erre megijedt, és kimondta a döntő mondatot: "Mi a jövőt püspök úrral akarjuk megoldani. Csak most ezt nem tudjuk megcsinálni." Az októberi találkozót viszont az jellemezte, hogy Horváth János egészen közelre ígérte a rehabilitációt, és ennek alapján konkrét kérdésekről — a lelkészek és az egyházi felsőbbség viszonya, Ordass jövő feladatköre — tárgyaltak.

Október 5-én az állam, majd három nappal később az egyház rehabilitálta Ordasst. Alig egy nappal ezután Ordass

Márvány utca 23. alatti lakásán házi ünnepséget tartottak, amelyen először Horváth János közölte Ordass, Keken, és Kendeh rehabilitációjának a megtörténtét, és azt, hogy a két lelkész eredeti szolgálati helyére, Deák-térre illetve Kelenföldre térhet vissza. Ordass viszont átmeneti időre lemondott püspökségéről, és közölte, hogy amikor megnyílik a visszatérés útja, akkor átveszi a Déli Evangélikus Egyházkerület vezetését. A történelem azonban közbeszólt... [Folytatása következik.]

• Emlékezésül álljon itt D. Scholz László, egykori zuglói, később hatvani, a pártállami időkben szintén meghurcolt ev. lelkész írása.

Ének Ordass Lajos rehabilitációjáról.

Dallam: Tarts meg Urunk szent igédben

Ím megtartottál, ÚR Isten,
Nyújtsd jobbod most, hogy segítsen.
Megállunk végig Melletted,
Ki súlyos terhünk levetted.

Nagy Szabadító vagy, Uram,
Ráfújsz Bábelre, s elzuhan.
Megdőlnek büszke tornyai,
Ha kezded őt megrontani.

Megcsúfoltál mindannyi cselet,
És megőrizted Dánielt:
Szent egyházad a tűzben is,
Nem ártott néki gúny, tövis.

Még kérünk most a Jézusért,
Ki ontott értünk tiszta vért,
Feltámadott és mennyben ül,
Adj hitet pajzsul, fegyverül!

ÚR-Isten, s ez egy elég,
Hős lesz a szív, ép a derék!
Ki Rajtad csüng, hú jobbodon:
Győz hite által poklokot!

Dr. Böröcz Enikő ev. lelkész (Budapest)

ÍGÉRETEK ELLENÉRE

Ígéretek ellenére továbbra sem használhatják anyanyelvüket a csángó-magyarok vallásgyakorlás közben Romániában.

A hosszas kérelmezés és a Szentszéknél történt tavalyi látogatás ellenére nemhogy a mise nyelve nem lehet magyar, de templomi imát is csak román nyelven mondhatnak a moldvai Pusztinában.

Az októberi vatikáni útnak annyi eredménye volt, hogy a csángók ígéretet kaptak arra, hogy kérésre magyarnyelvű misét hallgathatnak, és bármikor betérhetnek templomaikba, hogy ott magyarul imádkozzanak. Arra is engedélyt kaptak, hogy a románnyelvű szertartásokon magyar éneke-

ket énekeljenek, és a Vatikán fogadkozott, hogy a plébániákon meghallgatják a panaszukat.

Nyisztor Tinka, a moldvai csángók szóvivője most arról számolt be az Erdély Ma című lapnak, hogy a jászvárosi egyházmegye püspöke az ígervények ellenére sem engedélyezte sem a magyar misét, sem a magyarnyelvű imádságot. November elsején, halottak napján is csak a bukaresti pápai nuncius beavatkozásának hála lehetett magyar ima a pusztinai templomban.

Pusztinában közben a helyi plébános annyit ajánlott fel a csángóknak, hogy havonta egyszer lehet magyar imaóra a templomban, de erről is le akarta beszélni őket, majd kijelentette, hogy magyarul csak otthon lehet imádkozni. [EN]

ÚJ ENGEDELMESSÉG HIT ÁLTAL

Az egyház azt tanítja, hogy az istentelen ember egyedül a Jézus Krisztusban az érte megfeszített és feltámadott Közbenjáróba vetett hit által talál kegyelmet Istennél. Ezt a hitet a Szentlélek adja a Krisztusról szóló ige által. Az értelem, a test büszkesége, a tévelygő lelkiismeret ellenében a hit egyedül az Isten kegyelmét ígérő bibliai ígéhez ragaszkodik. Csak ez a hit üdvözít.

Ha a kegyelmes Isten kegyelmes valamely emberhez és kegyelmét nyilvánvalóvá teszi előtte igéje által, úgyhogy az ember észreveszi, hogy Krisztus éppen őerre halt meg és támadott fel, akkor ez az ige az embert új engedelmességre szólítja fel.

“Mivel tehát a hit magával hozza a Szentleket és új világosságot s életet munkál a szívben, azért bizonyos és szükségképpen következik, hogy a hit megújítja és megváltoztatja a szívet. S hogy ez kicsoda újulása a szívnek, azt mutatja a próféta szava: ‘Törvényemet szívükbe adom.’ Ha tehát a hit által újjászülettünk és megismertük, hogy Isten kegyelmes akar irántunk lenni, akkor kezdjük Istent félni, szeretni, Neki hálát adni, Őt dicsőíteni, Tőle kérni és várni minden segítséget, engedelmeskedni Neki akarata szerint a nyomorúság idején is. Akkor kezdjük azután felebarátunkat is szeretni. Ekkor van tehát Krisztus Lelke által új szív, új gondolkodás és bátorság,” (Az Ágostai Hitvallás Védőiratából.)

Nincs hit engedelmesség nélkül és nincs megigazulás megszentelődés nélkül. Isten igéjének hallgatása engedelmesség nélkül csak megvetése a kegyelemnek és az embernek halált hozó önteltsége. Az egyház, amely csak tanít és “hisz”, nem Krisztus teste. Isten hívása döntés elé állít bennünket.

A megszentelődés és engedelmesség azonban nem az ember önhatalmú tevékenysége, hanem Isten maga készít fel és vértéz fel Szentlelkében a szeretet csodája által engedelmességre és szeretetre. A hívő keresztyén teljességgel annak a Krisztusnak a hatalmában van, Aki ítéletet tart fölöttünk, Aki Isten előtt halálra ad és láthatatlan kegyelméből és erejével ismét életre hív minket. A hívő keresztyén ismeri Isten haragját, töredelemben él, féli Istent, s kegyelmét, mint a tőkéltes, a világ számára felfoghatatlan csodát fogadja el. De a hívő keresztyén éppen úgy tudja azt is, hogy Isten kizárólag a szeretet csodájában formálja a Maga számára az embert és nyitja meg fülét, hogy Őt, az eleven Istent hallja, Neki engedelmeskedjék, és kegyelmes akaratát örömmel teljesítse.

Az “istenében” bízó pogány Istent név nélküli hatalomként, végzetként érti, amely előtt meg kell hajolni. A hívő keresztyén Istent úgy ismeri meg, mint Aki egyedül Krisztusban nyilatkoztatja ki magát eleven, szent, igazságos, és kegyelmes Atyának és Úrnak. A Krisztus által Istenben bízó ember a Krisztusban kinyilatkoztatott Atya kezéből engedelmesen fogadja el életsorsát, felvállalja keresztyénét és hordozza azt, bízva az ígértben, hogy Isten e világ végén új eget és földet terem. A hívő és engedelmes keresztyén azért mindig az utolsó napra tekint várakozásával.

In: “Keresztyén Igazság”

Adományok nyugtázása

Köszönettel nyugtazzuk a 2006. nov. 22-e és 2007. jan. 20-a között vett adományokat.

•AZ “ERŐS VÁR”-RA

Minden előfizetés a címszalagon kiemelten jelzett év végén jár/járt le. Előfizetések vételét a címszalagon jelezzük; itt a felülfizetéseket, stb. soroljuk fel:

\$106: v. Bócsay Zoltán (OH). **\$100:** N.N., Asbóth Gyula szülei, Nt. Asbóth Gyula táb. alesperes és felesége sz. Pfeiffer Ilona emlékére (VA), Becker György felesége, Hansi, és szülei, Nt. Becker Jakab és felesége emlékére, és ajándék előfizetésekre (IL), dr. Sándor Imre (AZ). **\$65:** Balázs Dénes ajándék előfizetésre is (PA). **\$50:** Finn Katalin (MA), **\$44:** Koltai Rezső (Svédó.). **\$38:** Tomaschek László ajándék előfizetésre is (OH). **\$30:** Dr. Bány György (Szl.), Szontágh György (NC). **\$26:** Ketzán Tibor (PA), Vietorisz Lajos (BC), Zalai Konrád ajándék előfizetésre is (ON). **\$25:** Molnár József III (PA). **\$24:** Dr. Hámos Ottó (NY). **\$20:** Gösi Irma ajándék előfizetésre is (FL), dr. Szabó Imre (FL), Szeless Berta (OH). **\$19:** Irsay Nandine ajándék előfizetésre is (CA), Lengyel Károly (OH). **\$18:** Szeebach Gusztáv (OH). **\$16:** Dr. Mekis Éva (ON). **\$14:** Gömörly Gyula (FL), Kocsis Irma (NY), Könyves Artúr (OH). **\$12:** v. Hefty Frigyes (CA), Kovács Géza (TX). **\$10:** Babos Sándor (ON), dr. Hódos Frigyes (IL), Lipták Béla (CT), Madaras Emma (MA), dr. Mészáros György (CO), Pásztor László (PA), Tomaj Gusztáv (PA). **\$9:** Sipos Györgyi (WI). **\$8:** Gracza Rezső (MN), Szent Királyi János (OH). **\$7:** Nyemcsok János (CT), Virágh Ágnes (OH). **\$6:** Rózsahegyí Ida (OH), Sala Norbert (OH). **\$5:** Bakó László (ON), Baráth Janka (FL), Bede Miklós felesége, Bede Sára emlékére (CO), Must Éva (ON), Szinay Krisztina (NY). **\$4:** Bruckner Edit (IN), Dandy Imre (FL), dr. Ertl János (CO), Józsa Károly (CA), Lelbach Andrea (OH), Miller Henrik (OH). **\$3:** Kassay-Farkas Katalin (NJ). **\$2:** Kemes László (OH), Németh Zsuzsanna (TX).

•A.M.E.K. TAGSÁGRA

2007: Babos Sándor (ON), Bakonyi Mária (OH), Bakó László (ON), Baráth Janka (FL), Becht Gábor (OR), Beodray Ferenc (OH), Bottlik Eszter (ON), N. Fekete Ádám (Sv.), N. Fekete Miklós (NJ), Finn Katalin (MA), Gosi Irma (FL), dr. Hódos Frigyes (IL), dr. Gombocz István (SD), dr. Jeney László (ON), Jókay Edit (IL), Károlyfalvi Elemér (Mo.), dr. Károlyfalvi József (Mo.), Károlyfalvi Zsolt (Mo.), Kiss Erika (ON), Lovagi Tibor (OH), Madaras Emma (MA), Mátis István (TX), Nagy Károly (CT), Papp Gábor (FL), Sárkány Károly (SC), Schmidt Béla (NJ), dr. Szabó Imre (FL), Szinay Krisztina (NY), dr. Szandner Béla (ON), Szontágh György (NC), Tomaj Gusztáv (PA), Tomaschek László (OH). **2008:** Menyhárt István (OH), Vajda István (FL). **2009:** Kovács Géza (TX), dr. Mészáros György (CO), Must Éva (ON).

•AZ A.M.E.K. SZOLGÁLATÁRA

\$100: Dr. Mészáros Sándor (PA), Sárkány Károly (SC). **\$50:** Juhász Edna (OH). **\$30:** Bakonyi Mária (OH). **\$25:** Dr. Soldes Ilona

(NY). **\$20:** Brachna Etel (OH), Juhász Margit (WA), dr. Mészáros György (CO), dr. Szabó Imre (FL), Tomaj Gustáv (PA). **\$16:** Szabó Judit keresztyánya, dr. Koppányi Dénesné emlékére (NJ), Vajda István ajándék előfizetésre is (FL). **\$10:** Babos Sándor felesége, sz. Karner Margit emlékére (ON), Gösi József (MN), Jókay Edit (IL), Kiss Erika (ON), Kovács Géza (TX), Rönks Lujza (OH). **\$5:** Baráth Janka (FL).

•EGYHÁZI INTÉZMÉNYEKRE

Erdélyi evang. gyülekezetek javára AMEK elosztásban - \$100: Becht Gábor (OR). **Bp.-Fasori Ev. Gimnázium - \$100:** Strasser Alfréd (NY).

•ELŐFIZETÉSEKRŐL

Lapunkra az előfizetéseket és lapfenntartó adományokat **Erdős Vár** névre és **P. O. Box 770828, Lakewood, OH 44107-0038** címre kérjük beküldeni.

Minden előfizetést és felülfizetést a beküldő értesítése szerint könyvelünk el. Többre azonban, mint három évre szóló előfizetést nem fogadunk el; az így előálló “maradékot” adománynak tekintjük. Ha a beküldő nem jelez semmit, a beküldött pénzt legfeljebb háromévi előfizetésnek (figyelembe véve a hátralékot is) és esetleges adománynak számoljuk el. Az adományt felsoroljuk, az előfizetés állását a címszalagon jelezzük. ✕

1 = 2+

Annak az előfizetőnek, aki egyik, eddig lapunkat még nem ismerő hitestvérét, családtagját, rokonát, ill. ismerősét e gyéves előfizetéssel ajándékozza meg, egy évvel meghosszabbítjuk előfizetését és az ajándékelőfizetést 2008 decemberéig érvényesítjük. Az ajándékelőfizetés US címre \$6, kanadai címre US\$8/CAS12, tengerentúlra US\$15. Beküldendő az ajándékozott neve, címe, s az “Erős Vár” névre kiállított csekk vagy postutalvány P. O. Box 770828, Lakewood, OH 44107-0038 címre. Előre is köszönjük a szíves támogatást. sz.

Nyári magyar iskola

A Külföldi Magyar Cserkészszövetség idén is megrendezi hagyományos nyári iskolatáborát a fillmor(e)i regényes Sík Sándor Cserkészparkban. Az iskolatábor ideje július 1-15. A délelőtti iskolaórákat délutánra szakköri foglalkozások, kirándulások, fürdészek, s egyéb vidámságok váltják fel. Érdeklődőknek szívesen nyújtanak felvilágosítást a 973-208-0450 telefonszámon, vagy levélben Külföldi Magyar Cserkészszövetség, 2850 State Route 23, Newfoundland, NJ 07435-1443 címen. ■

AZ EGYHÁZ HÍREI OTTHONRÓL

• A Magyarországi Evangélikus Egyház országos szintű intézményeiben jelentős átszervezéseket fogatosítottak. Az egyház elnökségét az elnök püspök és az országos felügyelő képezi. A legmagasabb irányító szerv a zsinat, amely nemcsak törvényhozó, hanem irányító és ellenőrző feladatot is ellát. Az eddigi többtagú elnökség funkcióját átszervezett országos prebitérium vette át. Az átszervezésekkel kapcsolatosan megválasztották az illetékes tisztségviselőket is. Ittész János nyugat-kerületi püspököt elnök püspökké választották, vele szolgál Pröhle Gergely mint országos felügyelő. Smidéliusz Zoltán gyékényes-nemespátrói lelkész az új zsinat lelkészi elnöke.

• Meghalt Böröcz Sándor ny. vadosfai (1., 4. old.), Roszik Mihály ny. albertirsai, és Nyíró Olga ny. dunakeszi lelkész.

• Győrött (Öregtemplom) Csorba János az ev. gyülekezet új lelkésze.

• Kiskunhalason felújított gyülekezeti házat vette ünnepélyesen használatba, Iklandon alakulása 100. évfordulóját ünnepelte az ev. gyülekezet.

• Az Északi Ev. Egyházkerületben új egyházközösséget szerveztek "Nyíregyházi Emmaus Ev. Egyházközösség" néven. Bozorády Zoltán az egyházközösség első lelkésze.

• "Aranykor árnyak közt: Az evangélikus egyház 1956 és 1958 között" címmel időszaki kiállítás nyílt meg az Evangélikus Országos Múzeumban. A kiállítást dr. Fabiny Tamás püspök nyitotta meg..

• November vége felé tartotta meg első ülését a Magyar Evangélikus Konferencia elnöksége. Ezalkalommal — többek között — kiértékeltek az októberben Orosházán tartott magyar evangélikus világtalálkozót, foglalkoztak a MAEK szervezetének még kialakítandó részleteivel, általában pedig az irányvételről (tennivalókról) tanácskoztak. A MAEK-elnökség résztvenni szándékozik májusban a Külföldön [Nyugateurópában] Élő Magyar Evangélikus Lelki-gondozók Munkaközössége — ez 50 éve alakult — jubileumi összejövetelén, melyet Óriszigeten rendeznek meg.

• A hazai egyházi tisztségviselő változások közül közvetlenbbül érinti az Amerikai Magyar Evangélikus Konferenciát Szirmai Zoltánné a Külügyi és Ökumenikus Osztály éléről történt nyugalmavonulása. Az Osztályvezető Asszonnyal sok éven át ápolhattunk személyes találkozások útján is nagyon kellemes és tartalmas kapcsolatokat, különösképpen a csikágói és kolombuszi ösztöndíjprogramok sima lebonyolításában. Köszönjük, hogy együttműködhattünk vele és munkatársaival. Nyug-

díjas éveire Istentől sok áldást kívánunk! Egyben a folyamatos együttműködés reményében köszöntjük az új osztályvezetőt Cselovszkyné dr. Tarr Klára személyében. Legyen áldás életén és szolgálatán.

• Dr. Sólyom László államelnök a magyarországi egyházak vezetőivel való találkozásán az egyházak fontos társadalmi küldetéséről beszélt: "[...] Az egyházak átszövik a társadalmat, befolyást gyakorolnak az emberekre, és egyben reflektálnak is a társadalmi folyamatokra, sőt a maguk tanítása keretében kidolgoznak elvi válaszokat és iránymutatásokat is. Mindezek fontosak az állam számára is, hiszen ugyanabban az országban, ugyanazon emberek javára működünk, sőt alapértékeink is közősek. Ilyen közös alapértékünk az emberi személy és méltóság tisztelete, az élet értékének elismerése, a szabad akarat és a kommunikáció, a természet és a jövő nemzedékek iránti felelősség, és az ezekkel az értékekkel ellentétes politikai uralmi rendszerek elutasítása. Köztársasági elnökként kitüntetett figyelemmel kísérem a Magyarországon működő egyházakat és felekezeteiket, és a legteljesebb mértékben támogatom működésük Alkotmányban rögzített alapjogát, a lelkiismereti és vallásszabadságát, amely minden embert és minden vallási közösséget, ezen belül minden egyházat egyformán megillet."

• A Déli Evangélikus Egyházkerületben Tessedik Sámuel-díjat alapítottak. A kitüntetést 2007-től évente egyszer ítélik oda az év délkerületi lelkészének, pedagógusának, és diakóniai munkásának. A Tessedik-díj emléplakettjét Vásárhelyi György szobrászművész készíti el.

• A Magyar Bibliatársulat Alapítvány — elnöke D. Szabik Imre ny. ev. püspök — "Bibliát minden zárkába" nevű projektje eredményeképpen 1,500 teljes Szentírást adhatott át a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságának. Az Alapítvány égisze alatt a hazai keresztény felekezetek 2008-at a Biblia évének nyilvánítják, hogy különféle rendezvények megszervezésével felhívják a magyar társadalom figyelmét a Szentíráásra.

• Bácskai Károly budahegyvidéki ev. lel-

Imádkozzunk!

Mindenható Isten! Világosítsd meg szívünket egyszerű Fiad világosságával, hogy elveszük a sötétség cselekedeteit és meglássuk országod dicsőségét; az Úr Jézus Krisztus által, Aki Veled és a Szentlélekkel Isten, él és uralkodik mindörökkön örökké. Ámen. ✕

lelkész az Evangélikus Hittudományi Egyetemen, Fischl Vilmos csóvári ev. lelkész pedig a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemen szerzett doktori fokozatot.

• A Keresztyén–Zsidó Társaság legutóbbi évi rendes közgyűlésén a résztvevők egybe- mellet megfogalmazták azt az ajánlást, hogy a történelmi egyházak egyházközösségeiben rendszeresen szervezzenek a zsidóság múltját és hagyományát bemutató alkalmakat, valamint kifejtették abbeli reményüket, hogy a keresztyén Istentiszteleteken az eddiginél sűrűbben hangzik majd el igehirdetés öszövségi textusokról.

• Az oslói magyar nagykövetségen 1956-os emlékéremmel tüntették ki D. Terray László ev. lelkészt, aki 1949-től él Norvégiában. A norvég kormány megbízásából az 56-os menekültek között végzett szolgálatot és magas beosztásban ezerötszáz magyar norvégiai letelepedését segítette elő. A pártállami időkben "kegyvesztett" lelkészt méltató emléklapon ez áll: "1956 októberében, majd a megtorlás sötét korszakában a szabadság, az emberi méltóság, és a nemzeti összefogás melletti kiállásával példát adott hazaszeretettől." Köszönjük és gratulálunk!

• A 2007-es Evangélikus Naptár az előző évben megkezdett gyakorlatot folytatva ismét közreadja a külföldön lévő magy. ev. gyülekezetek név- és címjegyzékét.

• A Székely Nemzeti Tanács szervezésében a székelyföldi autonómia ügyében megtartott belső népszavazást, mely összesítve 65%-os részvételt és 98%-os igenlést eredményezett, a történelmi egyházak nyomtatékosan támogatták. A kapcsolatos nyilatkozatot katolikus, református, és unitárius püspökökkel együtt Adorjáni Dezső Zoltán ev. püspök is aláírta. Ev. Élet al.

GYÜLEKEZETI HÍREK

— folytatva a 8. oldalról —

belül távoztak el. ■ Szeretettel hirdetem alkalmainkat. Minden vasárnap ún. ELVITELI ebéd van egyházunknál 10 dolláros áron. Arra kérnénk a testvéreket, hogy időben jelentkezzenek és jöjjenek el ebédelni vagy vigyék haza finom ebédünket, amelyet gondos magyar háziasszonyaink készítenek el; így segítenek Önöknek és egyházunknak is. Menü kérhető a lelkészi hivatalban. ■ Január 28-án tartottuk meg szép közösségben tisztviselői ebédünket, havonkénti nagy ebédeink egyikét. ■ Február 3-án készítjük a füstölt, csabai kolbászt, kérjük a rendeléseket a testvérektől. ■ Március 4-én lesz a tavaszváró ebédünk, rövid műsorral, Kis Magyar Kórusunk és gyermekeink szolgálatával. ■ Következő állandó alkalmaink vannak: Vasárnaponként Istentisztelet 9:30-kor angolul, 10:45-kor magyarul. Vasárnapi gyermekóra 10:45-kor. Csütörtökön ½5-kor magyar iskola kicsiknek, este 8-kor énekkari próba. Pénteken ½5-kor magyar iskola nagyob- baknak. ■ Erős vár a mi Istenünk! Tamásy Éva. ■

GYÜLEKEZETI HÍREK

Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia
Elnök: Bernhardt Béla főesperes
1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107
Tel.: (216) 221-3178
E-mail: AMEvKo@sbcglobal.net

CLEVELAND — ELSŐ

Beszolgáló lelkész: Juhász-Shepherd Ferenc
Templom és lelkészi hivatal: 2830 Martin Luther King Blvd. (44104). Tel.: (216) 721-7074.
Vasárnapi Istentisztelet de. 10:15 óraker, angol-magyar. Mihályi Ernő gondnok telefonja 561-7316. A lelkész telefonszáma: 941-2212.

TORONTO

Lelkész: Tamásy Éva

Templom: 116 Bond Street. Lelkészi hivatal: 3245 West 98th Street, Cleveland, OH 44102-4601, USA; tel. (216) 961-6895. **Felügyelő: Dr. Mekis Éva, 34 Langbourne Pl., North York, ON M3B 1A9 (minden posta ideküldendő); tel. (416) 441-9300.** Istentisztelet, július-augusztus kivételével, a hó 2. és 4. vasárnapján du. 4-kor.

E levelet a hegytetőn találtam Hóban feküdt, az erődhöz közel. Fáról hullt gyémántporral beszitáltan. Míg zöld volt, írni rá nem lehetett. De hogy megbarnult, megkeményedett: Az írás felcsillámlik rajta, S tűnődvén lelmem elsőhajtja: Kellett a tél, a dér, a hóvihar, Hogy egy Kéz azt írhasa ránk, amit akar. ■ Szeretettel hirdetjük Testvéreinknek, hogy Istentiszteleteink minden hónap 2. és 4. vasárnapján du. 4-kor kezdődnek. ■ Április 6-án nagypénteken du. 4-kor lesz Istentisztelet passióolvasással és úrvacsoraosztással. Húsvétkor nem lesz Istentisztelet. ■ Április 22-én tartjuk évi közgyűlésünket az Istentisztelet után. ■ Isten szeretete tartsa meg kedves Testvéreinket, és boldog, békés új esztendőt kívánunk lelkipásztori szeretettel — Tamásy Éva és Zoltán ev. lelkészek

CLEVELAND – NYUGAT

Lelkész: Tamásy Éva

Templom: West 98th St. és Denison Ave. Lelkészi hivatal: 3245 West 98th Street (44102). Tel.: (216) 961-6895. Istentisztelet minden vasárnap de. 9:30-kor angolul, 10:45-kor magyarul, Gyermekestisztelettel is. Úrvacsoraosztás a hó első vasárnapján és ünnepnapokon.

Legyen kenyerünk a szeretet, Italkunk a reménység. Ennek megtapasztalását kívánom életükre. Boldog, áldott új esztendőt kívánok. ■ Szeretettel és nagy örömmel jelentem, hogy új gyülekezeti tagokat köszönhetek; december 25-én a magyar Istentisztelet keretében Isten ígéjével áldottuk meg őket: Fábián Árpádot és Magdolnát, Katona Agnest, Nagy Imrét és Évát, és Széli Etelkát. Az Úristen áldja meg életüket és érezzék jól magukat anyaszentegyházunkban, lelki otthonukban. ■ Szeretettel imádkozunk Szeebach Gusztáv testvérünkért, a Jóisten gyógyító szeretetébe ajánljuk őt! ■ Január 7-én a szentkeresztiségben részesült Nagy Ryan Attila kistestvérünk, aki Nagy Cynthia és Nagy Attila testvérünk harmadik fiúgyermeké, Nagy Mária és Nagy Ernő hűséges testvéreink 12. unokája. Az Úristen tartsa meg e kisgyermeket és vezesse Lelkének áldásával. Szeretete tartsa meg az egész családot! ■ Az elmúlt hónapban az Úristen eszélitotta közülünk Beck Mária 92 és Szeless György 80 esztendő hűséges gyülekezeti tagjainkat. Feltámadt Urunk adjon nekik örök életet, az ittmaradtoknak vigasztalást, reménységet. Nehéz a gyász, hiszen kettős, anyós és vej, három héten

—folytatva a 7. oldalon—

Mindennapi kenyér

Útmutató a Biblia olvasásához

2007 MÁRCIUS

- Jakab 4:1-10 – Róma 6:1-11
- Zsidók 2:11-18 – Róma 6:12-23
- Jelenések 20:1-6 – Róma 7:1-6

BŐJT 2. VASÁRNAPJA

Heti ige: Róma 5:8

- Filippi 3:17-4:1 – Lukács 13:31-35
27. Zsoltár – Róma 7:7-13
- Jób 2:1-10 – Róma 7:14-25
- 2Mózes 17:1-7 – Róma 8:1-11
- 1János 1:8-2:6 – Róma 8:12-17
- Lukács 9:43b-48 – Róma 8:18-25
- Galata 2:16-21 – Róma 8:26-30

BŐJT 3. VASÁRNAPJA

Heti ige: Lukács 9:62

- 1Korinthus 10:1-13 – Lukács 13:1-9
- Lukács 14:25-35 – Róma 8:31-39
- Jób 7:11-21 – Róma 9:1-5
- Márk 9:38-47 – Róma 9:6-13
- Márk 8:10-21 – Róma 9:14-29
- Máté 10:34-39 – Róma 9:30-10:4
- Lukács 17:28-33 – Róma 10:5-13

BŐJT 4. VASÁRNAPJA

Heti ige: János 12:24

- 1Kor. 5:16-21 – Lukács 15:1-3,11-32
- 5Mózes 8:2-10 – Róma 10:14-21
- Jób 9:14-23,32-35 – Róma 11:1-10
- János 15:9-17 – Róma 11:11-16
- 2Korinthus 4:11-18 – Róma 11:17-24
- János 10:17-26 – Róma 11:25-32
- János 14:15-21 – Róma 11:33-36

BŐJT 5. VASÁRNAPJA

Heti ige: Máté 20:28

- Filippi 3:8-14 – János 12:1-8
126. Zsoltár – Máté 26:1-16
- Jób 19:21-27 – Máté 26:17-30
- Zsidók 9:11-15 – Máté 26:31-35
- 1Korinthus 2:1-5 – Máté 26:36-46
- Zsidók 10:11-18 – Máté 26:47-56
- Jelenések 14:15 – Máté 26:57-68

LE GKÖZELEBBI LAPZÁRTA 2007. MÁRCIUS 15-ÉN.

ERŐS VÁR
PO BOX 770828
LAKEWOOD OH 44107-0038

ADDRESS SERVICE REQUESTED

ELŐFIZETÉSE
LEJÁRT-E?

2007 ÁPRILIS

VIRÁGVASÁRNAP/BŐJT 6. VAS.

Heti ige: János 3:14-15

- Filippi 2:5-11 – Lukács 23:1-49
- Róma 5:6-11 – Máté 26:69-75
24. Zsoltár – Máté 27:1-14
- Ézsaiás 26:20-21 – Máté 27:15-30
- NAGYCSÜTÖRTÖK
1Korinth. 11:23-26 – Máté 27:31-44
- NAGYPÉNTEK
2Korinthus 5:19-21 – Máté 27:45-56
- NAGYSZOMBAT
Zsidók 9:24-28 – Máté 27:57-66

HÚSVÉTVASÁRNAP

A FELTÁMADÁS ÜNNEPE

Heti ige: Jelenések 1:18

- 1Korinthus 15:1-11 – János 20:1-18
- HÚSVÉTHÉTFŐ
1Korinth. 15:12-20 – Máté 28:1-20
- 1Korinthus 15:20-28 – Róma 12:1-2
- 1Korinthus 15:35-49 – Róma 12:3-8
- 1Korinthus 15:50-57 – Róma 12:9-21
116. Zsoltár – Róma 13:1-7
- 2Timóteus 2:8-13 – Róma 13:8-14

HÚSVÉT 2. VASÁRNAPJA

Heti ige: 1Péter 1:3

- Ap.Csel. 5:27-32 – János 20:19-31
- Ézsaiás 42:10-16 – Róma 14:1-12
- Jób 42:7-17 – Róma 14:13-23
- 1Péter 1:22-25 – Róma 15:1-6
- János 17:9-19 – Róma 15:7-13
- Lukács 20:50-56 – Róma 15:14-21
- János 12:44-50 – Róma 15:22-33

HÚSVÉT 3. VASÁRNAPJA

Heti ige: János 10:11,27-28

- Jelenések 5:11-14 – János 21:1-19
- 4Mózes 27:12-23 – Róma 16:1-6
- 1Korinthus 4:9-16 – Róma 16:17-27
- János 17:20-26 – Példabeszédek 1:1-7
- Efezus 4:8-16 – Példabeszédek 1:8-19
- Máté 26:30-35 – Példabesz. 1:20-33
- János 14:1-6 – Példabeszédek 2:1-22

HÚSVÉT 4. VASÁRNAPJA

Heti ige: 2Korinthus 5:17

- Ap.Csel. 9:36-43 – János 10:22-30
- Róma 1:18-25 – Példabesz. 3:1-12. x

PERIODICALS
POSTAGE
PAID
CLEVELAND, OHIO

0003 CC
MRS GABOR BRACHNA
4211 VIRGINIA DR
FAIRVIEW PARK OH 44126-1755

